

پښه کيډهک له سمر داواى مافى پښاډرى کردن

(داواکارى بؤ ئوهى و مکوو پښاډر بناسرئيت)

کانتئک ئئوه داواى مافى پښاډرى دمکن، دهلئن که له ول اتى خوتان راتانکردووه و ئوهئ شوئنئکى سهلامت و بئ مفرسى نيه بؤ ئئوه، و له حکوومتى ئوه ول اتهى که چوون، داواى پاراستتى خوتان و مافى مانوه دمکن. داواى مافى پښاډرى ئئوه له ژئر ناوى «پهيمانامه پښاډرى» دا لئک ول ښوهى له سمر دمکرت. (زور جار له ژئر ناوى «ياساکانى کؤچمى» دا ئوه ول اته که ئئوهى لئن مانا دمکرتنوه.)

بؤ ئوهى مافى پښاډرىتان پئ بدرئت، پئويسته بيسلمئنين که «مفرسىمکى بهل گمدار له چوساندنوه و نازار» تان لمسره. چوساندنوه، هلسوکموتئکى مهبستدارى قورسه له سمر ئئوه و مکوو تاکئک - له بمر ئوهى ت و کئى، چى دمکى؟ يا له سمر چ بمر و باوهرئکى؟ (يا خهلک له سمر ت و چوون بمر دمکنوه؟ له باره بمر و باوهرى ئئوهوه چوون بمر دمکنوه؟)

پئويست ناکات بيسلمئنين ئم شته بؤ ئئوه رووى داوه، بهلام دهبئت نيشانى بدن که ئوه مفرسىمکى راستهقينيده که روو دهدات و به ماناى «ترسى بهل گمدار» لئک ددرئنوه. ئئوه همروهها بيسلمئنين که مفرسى روودانى شتئک له داهاتوودا بؤ ئئوه هميه؛ شتئکى خراب و مک ئوهى پئشتر رووى نهداوه.

بؤ ئوهى داواى مافى پښاډرى ئئوه بئته ژئر ناوى پهيمانامه پښاډرى، پئويسته بيسلمئنين ئوه ترسهى که ئئوه همتانه، به هؤى نتموه، نايين، رگمز، بيروراى سياسى يا نندام بوون له گرووپئکى کؤمهل ايمتى تاييمته. گرووپى کؤمهل ايمتى تاييمت دمکرت چندين بارودؤخى جياواز بگرئته خؤى، هم و مک داواکارى مافى پښاډرى له سمر بنمماى همستى جنسى (سئکسوالئته).

همروها پښتو پښتانه نيشاني دمن كه «له ول ات يا ناوچه ي خوتان» بپاريزي (يا ول ات ټك كه به ناسايي لږي دمزين، ډمگر حكومتي ډمو ول اتيه كه لږي دمترسي، ناشكرايه كه ناتوانن داواي پاراستي خوتان لموان بكن. ډمگر ترستان له بنمالي خوتان يا ډنډاماني كومه لگايه، دهبږي بيسلمږنن كه دسه ل انداراني ول اتی خوتان ناتوانن يا نايانهوږت بتانپاريزن.

ډمو كسه بپار بدمستادهي كه لږي ډمونه له سمر داواي مافي پنابري ږي ډموه دمکن، لموانيه پږتانه بلږنن كه ډمگر ږي ډموه له شار و زږي خوتان له ممرسيدان، دتوانن له بهش ږي تر له ول اتی خوتان بږين كه دوور بن له ممرسي. بږ ډموه به پنابر بناسرږن، پږي ډمونه بيسلمږنن كه له هيچ شوږن ږي تری ول اتی خوتان له ناسايشدا ډموون، يا خود ډموه له بهش ږي تری ول اتی خوتاندا ناهږن زږنډو بږن. (بږ نمونه ناتوانن كار بكن، يا شوږني مانهوتان نابږت.)

نازار و چوساندنموه به ماناي ممرسيكه له سمر ږي ډموه و مكوو تاك ټك. ډمگر له بمر شهر يا توندوتيزي كه كار يگري له سمر زږ بهي خلك دناوه، راتانكر دووه، نه تنيا ږي ډموه بتاييږي، به لكوو همموو كس له شار يا ناوچه ي خوتان تنيا به ډوي بوونتان لموي، رنځه بږ و جږي ږي ديكه ي پاراستن پږ ناسه بكرږن. له بمر يتانيا به زږي ډمو كسانه ي كه دتوانن بيسلمږنن كه و مكوو تاك له ږي ممرسي نازار و چوساندنموه مان، ناسناوي پنابر بيان پږ دمږي. ډمگر بتوانن بيسلمږنن كه له ږي ممرسي همرشده ي جيدي و ناكه مكي به و كاري توندوتيزي نابرابر له بارودږي شهر ي چمكاري ناو خږي يا نږي ډموه لږيدان، رنځه له ږي ناوي «پاراستي مږو ډمونه» دا پږ ناسه بكرږن.

همږي بارودږي همږن كه لموي دا كسان ټك به به لگوه له ږي يمي ټك لمو ناواندا پږ ناسه دمږي؛ بږ نمونه له سوور يا خلكان ټك له ږي ممرسي نازار و توندوتيزي مبهستدري بي جياوازيديان. بږ سلمانږني ډموه ي كه ترس له نازار و چوساندنموه «به لگدار» ه، پږي ډمونه به لگه و شايمت ناماده بكن. ډمو به لگانه ي كه رنځه همر كس له ږي خږي هږي، نامانږن:

- چي روي داوه؟
- به چي همرشمتان لږي كراوه؟
- چ شت ټك بږ بنمالي مكه، هاو كار مكانت يا كساني ديكه كه تږ دمياناسي، روي داوه؟
- بږي ډموه به چي هږي شت؟
- بږ ناتواني بگهري ډموه؟

له زوړبهی حال مټمکاندا، کاتیک که یئوه چیروکی خوټان باس دمکن، بپریارېمدستان بپرواتان پئی ناکمن، له بمر ئوه پئیویسته بیر له هندیکی شتی تر بکفموه بوسلمانندی ئوهی که دهی لئین که هرچی رووی داوه، راسته.

نایا نهم بهل گانه شایهتی پروودانی نهم شتانه که بوی ئوه رووی داوه؟ نایا بهل گتانه له بمر دسته بو سلمانندی هر بمشیک له پرووداومکه؟

نهم بهل گانه رمنگه بریتی بن له راپوړتی پزیشکی، بهل گهی گیران و دست بصدربوون، نامه ی دادگا، نامه ی هاوړی یان یان ری کخراوئیک که نیشانی دمن «له مټر سیدان».

- نایا هیچ نووسراوئیک روژ نامعیی لمر پرووداوه که یئوه باسی دمکن، له بمر دسته؟
- نایا هیچ راپوړتی مافی مروقی له بمر دسته که نیشانی بدات لمر همل و ممرجهی ولاتی خوټان که باسی دمکن، بمر شویویه راسته؟

- هیچ بهل گیمکتان همیه که ناسنامه ی یئوه، که رسفناهیته ی یئوه (که خهل کی کام ول اتن) بسلم یئیت؟
نامادمکردنی لمر بهل گانه کاتی زوړی دویت، له بمر ئوه زوړ گرنگه به زووترین کات بیر له ناماده کردنیان بکفموه.

زوړ شتیکی قورس و ناخوشه له لایمن کھی بپریارېمدستوه پئی تان بکوتریت که بپرواتان پئی ناکات؛ بوپه زوړ گرنگه بو نهم پر وسپه ناماده بن و کسانیک له دموروبمرتانه بن که بتوانن له ممرگرتی مافی پناپریدا هاوکاری و پشنیوانیتان بکن.